

Na širem području Republike Srbije postoji više različitih načina organizacije učenja srpskog jezika kao stranog i to pre svega u gradovima koji predstavljaju univerzitetske centre: u Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu. Najorganizovaniji i najtemeljniji način izučavanja srpskog jezika namenjen inostranim polaznicima, evidentan je pre svega na filološkim/filozofskim fakultetima (u okviru njihovih centara za srpski kao strani), a potom i na institutima i privatnim školama za učenje stranih jezika. Kreativni i uspešan način učenja srpskog jezika predstavljaju i tzv. letnje škole za učenje srpskog jezika.

Kako bi se stekao temeljniji uvid u način organizacije ovih kurseva i udžbeničke komplete koji se koriste u ovoj nastavi, predstavimo sve oblike, institucije, nivoe i literaturu u navedenim gradovima.

1. Centri za učenje srpskog jezika kao stranog u Beogradu

Filološki fakultet u Beogradu organizuje nastavu srpskog za strance preko Centra za srpski jezik kao strani, dok Učiteljski fakultet u Beogradu, Fakultet političkih nauka i Medicinski fakultet u Beogradu imaju obavezne kurseve srpskog jezika za strane studente osnovnih i master studija.

Centar za srpski jezik kao strani Filološkog fakulteta u Beogradu (<http://learnsrbian.fil.bg.ac.rs/>) nastavu organizuje kroz tri nivoa i to: početni A1 i A2, srednji B1 i B2 i napredni C1 i C2 nivo. Nastava se za svaki nivo izvodi tokom dva semestra, i to sa: 500 časova za nivo A1-A2, 400 časova za B1-B2 i 300 časova za C1-C2. Pored tradicionalne nastave, organizuje se i nastava na daljinu preko Skajpa u trajanju od 12 nedelja. Nastava se izvodi uz pomoć udžbenika:

1. Selimović-Momčilović, Maša, Živanić, Ljubica (2012). *Reč po reč 1* (Srpski jezik: početni tečaj za strance). Beograd: Institut za strane jezike.
2. Selimović-Momčilović, Maša, Živanić, Ljubica (2012). *Reč po reč 2* (Srpski jezik: početni tečaj za strance, radna sveska). Beograd: Institut za strane jezike.

Centar za učenje srpskog jezika kao stranog po potrebi organizacije i letnje škole za učenje srpskog jezika u trajanju od tri nedelje.

Adresa: Knez Mihailova 40, 1. sprat, učionica 110. Upravnik: Vesna Krajišnik Email: krajsnikv@yahoo.com Sekretar centra: Jasminka Šević Email: cnrp@fil.bg.ac.rs Tel. +381112638310.

Radionica za srpski jezik i kulturu Filološkog fakulteta u Beogradu (<http://www.srpskijezik.edu.rs/?id=2200> i <http://www.srpskijezik.edu.rs/?id=2400>) takođe u ponudi ima niz različitih kurseva, od početnog do naprednog nivoa, koji se mogu prilagođavati potrebama studenta, te oni mogu birati broj časova i tempo pohađanja nastave (od standardnih do intenzivnih kurseva).

Pored tradicionalne nastave, tokom cele godine se organizuje i nastava na daljinu preko Skajpa u trajanju od 10 do 40 nedelja, u zavisnosti od odabranog kursa. Projekat se održava tokom cele godine. Može trajati od 2 do 16 nedelja, zavisno od želje polaznika. Na Intenzivnom kursu srpskog

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

jezika mogu učestvovati svi nivoi znanja, od apsolutnih početnika do najnaprednijih studenata. Učešćem na Intenzivnom kursu srpskog jezika polaznici stižu nove i usavršavaju svoje postojeće jezičke sposobnosti i osposobljavaju se za kulturno snalaženje u srpskoj sredini. Na osnovu klasifikacionog testa, koji se sprovodi prvi dan po dolasku na Intenzivni kurs, svi polaznici se dele u radne grupe sa sličnim jezičkim sposobnostima. Postoji šest grupa: početna 1, početna 2, srednja 1, srednja 2 napredna i grupa za maternji jezik. Svaka grupa ima odgovarajući program i lektore i radi odvojeno. Akcenat se stavlja na komunikativne sposobnosti polaznika. Teorijski, tj. sistemski aspekt jezika predstavlja se adekvatno potrebama svakog nivoa.

Predavanja počinju svakog radnog dana u 9:00 i završavaju se u 14:30 (podložan minimalnim izmenama). Kurs se sastoji od dva bloka. U prvom bloku student usavršava jezičke i komunikativne sposobnosti kroz savremeni jezički kurs. U drugom bloku, takozvanom lingvo-kulturološkom, student kroz praktične jezičke vežbe stiže mnoga znanja iz kulture Srba koja su mu potrebna da bi se mogao orijentisati u srpskoj realnosti i aktivira znanje koje je stekao u kabinetskoj nastavi srpskog. Ovaj drugi blok čini naš program posebnim i popularnijim u odnosu na druge škole. Student za vreme trajanja programa nema veliki intelektualni zamor i rado izvršava zadatke, a po završetku kursa oseća izuzetno zadovoljstvo zbog napretka koji je učinio.

Kontakt: Predrag Obućina, kabinet 16, Sredom od 18:15. Adresa: Studentski trg 3. 11000 Beograd. Filološki fakultet, Katedra za slavistiku email: skola@srpskijezik.edu.rs i srpski@gmail.com Tel. +381 631 631 631

Fakultet Političkih nauka u Beogradu nudi u okviru Interdisciplinarnih master studija Jugoistočne Evrope kurs srpskog kao stranog jezika (početni nivo).

Osim na fakultetima, strani studenti mogu učiti srpski jezik i u privatnim institucijama, kao što su:

Institut za strane jezike u Beogradu, ima u ponudi kurseve srpski kao strani: Početni 1 i 2, Srednji 1 i 2 i Konverzacijski, kao i pripremne kurseve za polaganje testova. Ul. Gospodar Jovanova br. 35, Beograd, <http://www.isj.rs/sr/index.html> e-mail: office@isj.rs

Kolarčeva zadužbina: <http://www.kolarac.rs/jezici/srpski-kao-strani-jezik/tecajevi>
U ponudi su redovni i ubrzani tečajevi, u trajanju od 4, odnosno 2 meseca sa po 70 časova nedeljno, kao i individualna nastava. U ponudi je 8 kurseva (Početni, Srednji 1, 2 i 3, Viši 1, 2 i 3 i Diskusioni). Adresa: Studentski trg 5,

Akademija Oxford: <http://www.akademijaoxford.com/en/serbian-language-courses-for-foreigners.php> U ponudi su kursevi različitih nivoa, pri čemu se nastava na svakom nivou odvija u trajanju od 4 meseca, sa po četiri časa nedeljno (2x2). Pored tradicionalne nastave, koja se može izvoditi u grupi ili individualno, u ponudi je i nastava na daljinu, kao i intenzivni i konverzacijski kursevi. Adresa: Beogradska 18/2.

E-mail: Belgrade@akademijaoxford.com Office hours: 08-17 h, Saturday: 09-14 h.

Berlitz: Poslovni srpski za strance: <http://www.berlitz.co.rs/business-serbian>

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

Nastava se može izvoditi u grupi ili individualno, kao i kombinovano, dva puta nedeljno u trajanju od 12 nedelja. U ponudi je i program intenzivnog učenja jezika „Total Immersion“.

Berlitz Slavija - Hram

Adresa: Makenzijeva 37, 11000 Beograd.

Equilibrio: <http://www.stranijezici.com/srpski-za-strance/>

Nastava se može izvoditi različitim tempom, ali je preporučeno da se svaki nivo pohađa u trajanju od 12 nedelja, odnosno 24 časa od po 75 minuta.

Ulica: Narodnih heroja 49 (kod Geneks kule). e-mail: sekretarijat-nbg@stranijezici.com. Radno vreme Sekretarijata: radnim danima 11-17h.

Mogi: <http://www.mogi.co.rs/serbian-for-foreigners/>

Nastava se može izvoditi u malim grupama ili individualno, kao i kombinovano.

Adresa: Terazije, Kralja Milana 4, Beograd. e-mail: info@mogi.co.rs

New Belgrade, Bulevar umetnosti 13

E-mail: novibeograd@mogi.co.rs.

Success Spinners: <http://kursengleskogjezika.rs/?serbian-for-foreigners>

Nastava se može izvoditi u malim grupama ili individualno, kao i kombinovano. U ponudi je i izvođenje nastave u domu polaznika.

Bulevar Despota Stefana 15, I sprat

E-mail: spinners.podrska@yahoo.com

Tulumba: <http://www.skolatulumba.com/srpski-za-strance-serbian-for-foreigners.html>

Nastava se može izvoditi u malim grupama ili individualno, kao i kombinovano. U ponudi je i izvođenje nastave u domu polaznika.

Adresa: Zrenjaninski put 94.

E-mail: skolatulumba@gmail.com

International House Belgrade: <http://www.ihbelgrade.co.rs/en/kursevi-jezika/srpski-za-strance/>

Nastava se izvodi u malim grupama ili individualno, uz mogućnost letnje i zimske škole. Nije naveden opis kurseva.

IH Belgrade Syllabus

Ul. Balkanska 23, Beograd.

Working hours: Monday – Thursday 12 – 20 h, Friday 09 – 17 h.

E-mail: info@ihbelgrade.co.rs

Queen Victoria: <http://qvictorias.com/courses/serbian-for-foreigners/>

Nastava se može izvoditi u malim grupama ili individualno.

Adresa: 2 Decanska, 5th floor. E-mail: school@qvictorias.com

Sfera: <http://centarjezikasfera.rs/kursevi-srpskog-jezika-za-strance/>

Nastava se može izvoditi u malim grupama ili individualno. U ponudi su kursevi Početni 1 i 2, Srednji 1 i 2, pri čemu svaki nivo pokriva 60 časova od po 45 minuta (uglavnom 30 časova po 90 minuta).

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

Adresa: Kralja Milana 10 II stepenište, II /4, Terazije, Beograd

Telefoni: 011/268-6-683, 011/2687-930, 065/801-0505

E-mail: info@centarjezikasfera.rs

Language House: <http://languagehouse.rs/srpski-za-strance-serbian-for-foreigners/>

U ponudi je pet nivoa, a nastava se odvija u učionici ili na daljinu.

Adresa: Ul. Hilandarska 21, Beograd.

E-mail: office@languagehouse.rs

Belgrade International Study Center: <http://www.bisc.rs/Subjects/view/16>

Adresa: Beogradska 14/8, Beograd.

E-mail: info_bisc@yahoo.com

Eurolingua: <http://www.eurolingua.rs/kursevi/serbian-for-foreigners>

Svaki nivo traje 7 meseci podeljenih u dva semestra, od kojih svaki traje tri i po meseca. Fond je 32 časa (dužina trajanja 90 minuta).

E-mail: info@eurolingua.rs

Adresa: Bulevar Zorana Đinića 58/3, Beograd.

Angloland: <http://www.angloland.rs/kursevi-i-nivoi/specijalizovani-kursevi/serbian-for-foreigners>

Nastava se odvija u malim grupama, a u ponudi su početni, srednji i napredni kurs, kao i Poslovni srpski, konverzacijski kurs, individualna nastava i posebno osmišljeni kursevi.

Adresa: Starine Novaka 19/I, Beograd;

E-mail: office@angloland.rs i angloland@sbb.rs

Concord: Srpski jezik za dijasporu:

http://www.concord.rs/language_school/srpski_dijaspora.php

Program je namenjen srpskoj dijaspori, prevažodno tinejdžerima uzrasta od 13 do 19 godina. U nastavi se koristi udžbenik Zavoda za izdavanje udžbenika i knjiga novosadskog univerziteta, kao i audio, video i kompjuterska podrška. Pored toga, Concord nudi i kurs Srpski jezik za strance, od početnog do naprednog nivoa, a nastava se može izvoditi u grupi, individualno, ili preko programa "Total Immersion" (individualni intenzivni kurs):

http://www.concord.rs/language_school/srpski_stranci.php

Ulica: Mileševska 6, Skenderbegova 11a, 11000 Beograd.

E-mail: info@concord.rs, i office@concord.rs

Kontakti: Ana Bastianoni, direktor.

Azbukum - centar za srpski jezik i kulturu:

U ponudi su individualni, grupni i kombinovani kursevi (regularni + internet) od početnog do naprednog nivoa, različitog trajanja (kratki, regularni i duži). Nastavni materijali:

- Učimo srpski 1 + CD, 4.izdanje (2013) autori: Nataša Milićević-Dobromirov, Biljana Novković, Bojana Đorđević
- Učimo srpski 2 + CD , 3.izdanje (2012) autori: Nataša Milićević-Dobromirov, Ljiljana Ćuk, Nataša Radulović

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

- Super srpski + CD, 1.izdanje (2012) autori: Nataša Milićević-Dobromirov, Biljana Novković
- Gramatika srpskog jezika za strance, 2.izdanje (2011) autori: Marina Kurešević, Dragana Belegišanin-Zakić
- Az buki srpski 1 1.izdanje (2008) autori: Nataša Milićević-Dobromirov, Biljana Novković, Merima Aranitović
- Az buki srpski 2 1.izdanje (2013) autori: Nataša Milićević-Dobromirov, Biljana Novković
- Osnove srpske gramatike 1.izdanje (1996) autor: Vera Vasić

Kontakt: Nataša Milićević-Dobromirov, direktorka

email: azb@eunet.rs

Milentija Popovića 6, Novi Beograd

Program: <http://www.azbukum.org.rs/tipovi-kurseva.php>

<http://www.azbukum.org.rs/en/ambasadori-azbukuma.php>

Belgrade Summer School:

Kurs traje od 2 do 20 nedelja, po izboru, sa 20-30 časova nedeljno. Nastavu izvode lektori zaposleni na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu i SANU. U ponudi su svi nivoi (beginner, intermediate, advanced, proficiency), a uključene su i studije kulture, u autentičnom srpskom okruženju. Prijavljuje se isključivo preko sajta (nije dat kontakt telefon ili email).

<http://www.goabroad.com/providers/serbian-language-and-culture-workshop/programs/belgrade-summer-school-of-serbian-language-73172>

International House Belgrade: <http://www.ihbelgrade.co.rs/en/kursevi-jezika/srpski-za-strance/>

Nastava se izvodi u malim grupama ili individualno, uz mogućnost letnje i zimske škole. Nije naveden opis kurseva.

IH Belgrade Syllabus

Adresa: Ul. Balkanska 23, Beograd.

Working hours: Monday – Thursday 12 – 20 h, Friday 09 – 17 h.

E-mail: info@ihbelgrade.co.rs

Program jezičke razmene Kancelarije za mlade:

<http://www.kancelarijazamlade.rs/vest/program-jezicke-razmene-jedna-drugacija-skola-jezika>

Bejza edukativni centar: <http://bejza.edu.rs/serbian-for-foreigners/>

Zanimljivo: <http://www.srpskibre.com/> (on-line kurs srpskog jezika kao stranog u pripremi)

2. Centri za učenje srpskog jezika kao stranog u Novom Sadu

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

U Novom Sadu postoji samo jedan fakultetsko/univerzitetski centar za učenje srpskog jezika kao stranog i to pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. Zvanični naziv centra je: Centar za srpski jezik kao strani. Zvanična internet stranica centra je <http://www.srpski-strani.com/>. Centar za srpski jezik kao strani organizuje nastavu na svim nivoima: početni nivo 1 (A1), početni nivo 2 (A2), srednji nivo 1 (B1), srednji nivo 2 (B2), visoki nivo 1 (C1) i visoki nivo 2 (C2). Osim tradicionalnih semestralnih kurseva održava se i pretpripremna nastava, pripremna nastava kao i individualni kursevi. Ovaj Centar opslužuje potrebe svih fakulteta Univerziteta u Novom Sadu za učenje srpskog jezika kao stranog.

Kao udžbenici na kursovima svih nivoa učenja srpskog jezika koriste se izdanja Centra:

- Bjelaković Isidora, Jelena Vojnović (2006). Naučimo srpski — Let's Learn Serbian 1. Novi Sad: Filozofski fakultet (komplet sadrži udžbenik, radnu svesku i CD sa vežbama slušanja)
- Alanović, M. i dr. (2006). Naučimo srpski — Let's Learn Serbian 2. Novi Sad: Filozofski fakultet – Dnevnik (komplet sadrži udžbenik, radnu svesku i 2 CD-a sa vežbama slušanja)
- Dražić Jasmina (2008). Minimalne leksičke i gramatičke strukture u srpskom kao stranom jeziku. Novi Sad: Filozofski fakultet (komplet sadrži dve knjige: teorijska osnovu za izradu minimalnog jednojezičnog rečnika srpskog jezika za nivo B1 (prag znanja), prva knjiga, i abecedni popis leksema, pri čemu su lekseme tematski određene i gramatički definisane prema tradicionalnoj leksikografskoj obradi)
- Babić, Biljana (2011). Naučimo srpski 1 i 2 – Rečnik glagola. Novi Sad: Filozofski fakultet (komplet se nadovezuje na udžbenike navedene na početku spiska)

Nastava se organizuje u skladu sa principima komunikativne metode, što znači da je primarni cilj ostvarenje komunikativne kompetencije. S obzirom na flektivnu prirodu srpskog jezika, često se koriste i principi drugih metoda. Nastava se održava u odabranim prostorijama Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu koje su opremljene nastavnim sredstvima neophodnim za odabrani metodički pristup. Detaljni podaci o fondu časova i cenama kurseva koji se održavaju pri Centru dostupni su na adresi: <http://www.srpski-strani.com/organizacijanastave.php>.

Privatne škole sa kursovima srpskog jezika kao stranog

AZBUKUM Centar za srpski jezik i kulturu (Dragiše Brašovana 18/1, 21000 Novi Sad), koji je osnovan u Novom Sadu, ali trenutno nastavu održava većim delom u Beogradu, a manjim delom u Novom Sadu. Zvanična internet stranica Azbukuma nalazi se na adresi: <http://www.azbukum.org.rs/>

Centar stranih jezika LINGUA (Železnička 36, 21000 Novi Sad) po potrebi organizuje individualne kurseve srpskog jezika kao stranog za sve nivoe (u skladu sa potrebama i pojedinaca i na osnovu testiranja nivoa znanja). Nastavu obavljaju nastavnici koji su završili master studije srpskog jezika pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, a kao udžbenici koriste se izdanja Centra za srpski jezik kao strani pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. Zvanična prezentacija Centra je <http://www.skola-lingua.edu.rs/> ali se na njoj ne oglašavaju individualni kursevi srpskog kao stranog jezika.

Edukativni centar AVALON (Save Vukovića 21, 21000 Novi Sad) po potrebi organizuje individualne kurseve srpskog jezika kao stranog za različite nivoe znanja na osnovu testiranja nivoa znanja zainteresovanih pojedinaca. Fond časova prilagođava se potrebama i željenom tempu učenja jezika, a okvirno za početni nivo iznosi 60 sati. Nastavu obavljaju nastavnici koji su završili diplomske akademske i master studije srpskog jezika pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, a kao udžbenici koriste se izdanja Centra za srpski jezik kao strani pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. Zvanična prezentacija nastave srpskog jezika pri Edukativnom centru Avalon je <http://www.skolejezikanovisad.com/srpski-za-strance/>.

Letnje škole za učenje srpskog kao stranog

U Novom Sadu se od 1996. godine svakog leta tokom jula i avgusta održava Letnja škola srpskog jezika kao stranog u organizaciji Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu. Tokom letnje škole održavaju se intenzivni kursevi svih nivoa, od A1 do C2, a takođe se nude i dodatni kursevi i radionice iz srpske lingvistike (fonologija, akcentologija, sintaksa, semantika, istorija srpskog jezika, leksikologija, onomastika i sl.), srpske književnosti (srpska narodna književnost, srednjovekovna književnost i savremena književnost), srpske istorije, kao i kursevi srpskog folklora. Kao udžbenici koriste se izdanja Centra za srpski jezik kao strani pri Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu, a nastavu obavljaju nastavnici i saradnici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu. Zvanična prezentacija Letnje škole srpskog jezika dostupna je na sledećoj adresi (na engleskom i na srpskom jeziku): <http://www.letnjaskolasrpskogjezika.com/>.

3. Centri za učenje srpskog jezika kao stranog u Kragujevcu

Na području grada Kragujevca i na nivou Univerziteta u Kragujevcu ustanovili smo da postoji nekoliko vidova jezičke podrške koja objedinjuje organizovanje nastave srpskog jezika za strance. Na **Univerzitetu u Kragujevcu, na Filološko-umentičkom fakultetu**, aktiviran je **Centar za srpski jezik kao strani** koji je osnovan 24.12.2015. godine. Centar je osnovan u cilju organizacije nastave srpskog jezika za strance na svim nivoima (A1 – C2). Sedište Centra je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Kragujevcu, Đure Pucara Starog, broj 3, gde će se realizovati

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

nastava za studente slavistike stranih univerziteta i strane studente koji su upisali studije ili deo studijskog programa u okviru programa razmene studentata (Erasmus+, CEEPUS i dr.) na Filološko-umetničkom fakultetu u Kragujevcu i drugim visokoškolskim ustanovama Univerziteta u Kragujevcu, kao i strane državljane sa mestom boravka u Republici Srbiji.

Predložena literatura za kurs Srpski jezik za strance u Centru podeljena je na tri osnovna nivoa i to na početni, srednji i viši nivo. U tabelarnom prikazu navedena je preporučena literatura za sva tri osnovna nivoa učenja srpskog jezika.

NIVO učenja jezika	PREPORUČENA LITERATURA	AUTOR(I)	IZDAVAČ
A1, A2 Naučimo srpski – Let’s learn Serbian 1,	CD + radna sveska	Isidora Bjelaković,	
Jelena Vojinović	Novi Sad: Filozofski fakultet		
B1, B2 Naučimo srpski – Let’s learn Serbian 2,	2 CDa + radna sveska	Saradnici na Odseku	
za srpski jezik i lingvistiku	Novi Sad: Filozofski fakultet, Dnevnik		
C1, C2 Naučimo srpski – Let’s learn Serbian 2,	2 CDa + radna sveska	Saradnici na Odseku	
za srpski jezik i lingvistiku	Novi Sad: Filozofski fakultet		

Pored Centra za srpski jezik kao strani pri Filološko-umetničkom fakultetu u gradu ne postoje druge institucije koje imaju u ponudi kurs Srpski jezik za strance bilo u okviru redovne nastave ili u okviru letnjih škola.

Akademija Oxford u Kragujevcu organizuje sve nivoe kursa srpskog jezika za strance i to u vidu grupne ili individualne nastave. Grupna nastava za svaki nivo traje 64 školska časa. Preporučena dinamika nastave je dva puta nedeljno po 90 minuta. Individualna nastava za svaki nivo traje 50 školskih časova.

Adresa: Zorana Đinđića 24, 34000 Kragujevac. Radno vreme: 08h-17h, subotom: 09h-14h

Ima više registrovanih privatnih škola koje u okviru svoje ponude ima predmet Srpski jezik za strance i u tabelarnom pregledu predstavice njihove kurseve kao i kratak opis i literaturu koju koriste:

- **ABC škola stranih jezika** (Dr. Zorana Đinđića 3, 34000 Kragujevac, office@abc.edu.rs),
- **WINGS škola stranih jezika** (Ul. Nemanjina 5/12, 34000 Kragujevac, www.skolajezika-wings.com),
- **Master Centre School – Centar za strane jezike** (Kralja Aleksandra I Karađorđevića 52/II, 34000 Kragujevac, jasminka@mastercentre.rs, www.mastercentre.rs) i
- **Patuljak plus - Centar za strane jezike** /(Kneza Mihaila 160, Tome Vučića 12, 34000 Kragujevac marijana.matic@patuljak.rs, www.patuljak.rs).

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

Nivo kursa koji se organizuje (svaki nivo trajao je po 5 meseci, 180 časova): Početni nivo: A1, A2, B1, B2 (svaki nivo po 80 časova, obavezno početno i završno testiranje).

4. Centri za učenje srpskog jezika kao stranog u Nišu

U okviru **Univerziteta u Nišu na Filozofskom fakultetu aktivno radi Centar za srpski kao strani nematernalni jezik**, koji je osnovan početkom 2013. godine. Za strane studente, i ostale zainteresovane polaznike iz inostranstva, organizuju se kursevi na nivoima od A1 do C2, kao i ispiti provere znanja srpskog jezika kod stranih državljana (<http://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-srpski-kao-strani-i-nematernalni-jezik>).

Osim klasične nastave organizuje se i nastava na daljinu putem skajpa u trajanju od 12 nedelja. Centar za srpski kao strani i nematernalni jezik Filozofskog fakulteta u Nišu u saradnji sa Kancelarijom za saradnju sa dijasporom grada Niša organizuje časove srpskog jezika preko skajpa namenjene deci srpske dijaspore širom sveta. Radi se o individualnim kursovima na različitim nivoima znanja od A1 do C2 (www.dijasporanis.com).

Filozofski fakultet, Centar za srpski kao strani i nematernalni jezik, kabinet 406.

Adresa: Ćirila i Metodija br. 2, 18000 Niš

Tel.: +381 18 514 313, lok. 149. E-mail: srpski.kao.strani@filfak.ni.ac.rs

Upravnik Centra: doc. dr Irena Cvetković Teofilović

E-mail: irena.cvetkovic.teofilovic@filfak.ni.ac.rs

Sekretar Centra: Jelena Stošić, E-mail: jelena.stosic@filfak.ni.ac.rs

Vreme prijema u Centru: petkom od 10.00 do 12.00.

Grad Niš, Služba za poslove gradonačelnika, Kancelarija za saradnju sa dijasporom

Adresa: Nade Tomić 13, 18000 Niš

Tel.: +381 18 521 009, Faks: +381 18 520 509, E-mail: info@dijasporanis.com

Radno vreme: od 7:30 do 15:30 (od ponedeljka do petka)

Na **Narodnom univerzitetu u Nišu** organizuju se kursevi srpskog jezika za strane državljanke na svim nivoima: početnom (A1–A2), srenjem (B1–B2) i naprednom (C1–C2) sa fondom od 40 časova po nivou. Na Narodnom univerzitetu moguća je i provera znanja srpskog jezika za strane državljanke (<http://www.nunis.edu.rs/>).

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

Narodni univerzitet Niš, Adresa: Trg kralja Milana 8, 18000 Niš.

E-mail: centarnu@ninet.rs, nunis@ninet.rs

Radno vreme: od 8:00 do 14:00 (od ponedeljka do petka)

Kurseve srpskog jezika za strane državljane organizuju i privatne škole za učenje stranih jezika u Nišu. Ovi kursevi se odvijaju povremeno, u skladu sa potrebama. Upućujemo na sledeću školu stranih jezika koja ima u stalnoj ponudi kurseve srpskog jezika za strance na nivou od A1 do B2: **Britannica**: <http://britannicanis.com/> Škola nudi i prevodilačke usluge, konsekutivno i simultano prevođenje i ostvarivanje poslovnih kontakata sa inostranstvom.

Britannica - Centar stranih jezika

Adresa: Svetozara Markovića 12b, 18000 Niš.

E-mail: info@britannicanis.com Radno vreme: od 10:00 do 20:00 (od ponedeljka do petka); subotom od 11.00 do 14.00.

Regionalni centar Niš (<http://www.rcnis.edu.rs/>) u letnjem periodu 2015. godine pokušao je da organizuje letnju školu srpskog jezika za strance, ali bezuspešno zbog malog broja prijavljenih kandidata. Inače, Regionalni centar nudi mogućnost povoljnog smeštaja (<http://www.rcnis.edu.rs/smestaj>) stranim studentima koji na razmeni gostuju u ovom univerzitetskom centru.

Regionalni centar za profesionalni razvoj zaposlenih u obrazovanju

Adresa: Pariske Komune bb, 18000 Niš, Tel.: +381 18 202 300

Faks: +381 18 202 420, E- mail: info@rcnis.edu.rs

Radno vreme: od 7:00 do 16:00 (od ponedeljka do petka) za stručnu pomoć. Za pomoć oko smeštaja 24 sata dnevno svim danima u nedelji.

Zaključak

Na osnovu celokupnog elaborata možemo zaključiti da na nivou Republike Srbije u univerzitetskim gradovima (Beogradu, Novom Sadu, Nišu i Kragujevcu) postoje centri za učenje srpskog jezika kao stranog na filološkim/filozofskim fakultetima, ali se ovakvi kursevi organizuju i u okviru privatnih škola, instituta kao i letnjih škola.

No, od presudnog značaja za uspešnu organizaciju mobilnosti studenata iz drugih zemalja u našu zemlju jeste organizacija ovakvih kurseva pri fakultetima i univerzitetima. Stoga je, uprkos

ELABORAT O CENTRIMA ZA UČENJE SRPSKOG JEZIKA KAO STRANOG
U UNIVERZITETSKIM GRADOVIMA SRBIJE

ovakvim pozitivnim konstatacijama, jako važno raditi na daljem i razgranatijem unapređivanju organizacije nastave srpskog jezika kao stranog pri fakultetskim centrima.

Kao prvo, trebalo bi pri svakom univerzitetu, u okviru delatnosti filoloških/filozofskih fakulteta, dodatno osmisliti i organizovati bazični kurs srpskog jezika kao stranog za apsolutne početnike, tzv. „kurs za preživljavanje“. Na osnovu urađene analize zaključujemo da ovakvog kursa nema. Ovaj kurs bio bi namenjen stranim studentima koji dolaze u Srbiju bez ikakvog predznanja srpskog jezika.

Takođe, uverili smo se da nemaju svi fakulteti informacije o kursevima srpskog kao stranog na engleskom (i drugom svetskom) jeziku što je jako važno u cilju internacionalizacije fakulteta. Trebalo bi uraditi ovakve sajtove namenjene studentima iz inostranstva kako bi mogli da se pripreme pre samog dolaska u određeni univerzitetski grad.

Takođe bi trebalo marketinški ojačati prezentacije kurseva koji se organizuju na filološkim/filozofskim fakultetima na sajtovima (koji moraju biti na engleskom i po mogućnosti i na još nekom jeziku) i obogatiti ih detaljima u vezi sa ponudom smeštaja, hrane i sveukupnom organizacijom boravka ovih studenta u našim gradovima.

Veoma je značajno da fakultetski centri za srpski kao strani uspostave tešnju saradnju sa međunarodnim kancelarijama u zemlji i inostranstvu, kao i sa kancelarijom sa saradnju sa dijapsorom.

Odlična je ideja da se pri fakultetima (univerzitetima) organizuju letnje škole i kampovi za učenje srpskog jezika kao stranog na atraktivan i zanimljiv način čime bi strani studenti bili motivisani da uče srpski jezik i pre nego što dođu u Srbiju preko projekta.

U tom smislu je veoma važno da svaki univerzitetski centar za učenje srpskog kao stranog organizuje učenje srpskog jezika na daljinu putem skajpa i da se ovako organizovana nastava ponudi univerzitetskim centrima u Evropi i svetu.

Za sve to je neophodna valjana tehnička podrška, materijalni uslovi za odvijanje nastave, kao i udžbenici pa je ovo dodatni zadatak o kome treba promišljati.